

Uddannelsesprogram

Hoveduddannelsen til

Speciallæge i Urologi

Videreuddannelsesregion Øst

Forløb:

Herlev-Gentofte (30 mdr.)

Rigshospitalet (12 mdr.)

Sjælland (18 mdr.)

Hoveduddannelsen til speciallæge i urologi varetages i Videreuddannelsesregion Øst af følgende afdelinger:

Herlev Hospital:	Højt specialiseret enhed (HSE)
Rigshospitalet:	Højt specialiseret enhed (HSE)
Roskilde Sygehus:	Funktionsbærende enhed (FBE)

25 ud af 30 hoveduddannelsesforløb over en 5-årig periode, har ansættelse på alle tre urologiske afdelinger, mens de resterende 5 ikke har ansættelse på Rigshospitalet. Det erstattes i stedet af et fokuseret ophold på Rigshospitalet under ansættelsen på Herlev.

De forskellige forløb er tilrettelagt som følger med tre forløb halvårligt:

Roskilde(18) – Herlev(30) – Rigshospitalet(12)
Roskilde (18) – Rigshospitalet (12) – Herlev (30)
Roskilde (24) – Herlev (36)
Herlev (30) – Roskilde (18) – Rigshospitalet (12)
Herlev (24) – Rigshospitalet (12) – Roskilde (24)
Herlev (30) – Rigshospitalet (12) – Roskilde (18)

(Tallet i parentes refererer til antal måneder ansættelsen varer)

Målbeskrivelsen kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside. Alle de kompetencer, der skal opnås, findes heri.

Som noget nyt, kræves der obligatorisk kompetencevurdering før kompetencerne kan opnås. Ud for de enkelte kompetencer er anført, hvilke(n) evalueringsmetode(r), der anvendes.

De anvendte evalueringsskemaer forefindes i afdelingerne og bliver udleveret ved ansættelsens start. Kan også findes på Sekretariatet for den lægelige videreuddannelse, Region Øst's hjemmeside.

Kompetencerne opnås løbende gennem hele uddannelsen. Da alle kompetencer ikke kan opnås i alle afdelinger, er uddannelsesprogrammerne tilrettelagt efter de forskellige uddannelsesforløb. Godkendelse af kompetencerne foregår i logbog.net.

Det er vigtigt, der udfærdiges en individuel uddannelsesplan ved start af hvert forløb, så det ligger klart, hvilke kompetencer, der allerede er opnået og hvilke, der forventes opnået i det aktuelle forløb. Kompetencerne i Målbeskrivelsen er minimumskompetencer.

Det er besluttet, at der udføres en ambulatorie-evaluering (mini-CEX) én gang i hver af de tre ansættelser og en 360 graders-evaluering efter det første år i Hoveduddannelsen.

Nogle af kompetencerne opnås ved fokuserede ophold. For at få disse ophold jævnt fordelt over hele uddannelsen, skal de placeres som følger:

1.forløb:

Klinisk Fysiologisk afdeling
Gynækologisk afdeling
Billeddiagnostisk afdeling

2.forløb

Onkologisk afdeling
Forskningstræning (artikelskrivning)

Forløbet på RH eller 2.forløb (hvis RH ikke er i forløbet)
Nefrologisk afdeling

Præsentation af den enkelte afdeling

Herlev/Gentofte Hospital

Urologisk afdeling H på Herlev og Gentofte Hospital behandler patienter med urologiske lidelser i regionens planlægningsområde Nord, Midt og størstedelen af Syd, der samlet svarer til ca. 943.000 borgere. I afdelingen kommer du til at arbejde sammen med 330 kolleger, hvoraf ca. 1/4 har lægefaglig baggrund.

Afdelingen har landsdelsfunktion inden for binyre kirurgi, andrologi, LUTS, prostatacancer og blærecancer.

På Herlev matriklen varetages al akut urologi, behandling af urologiske cancer patienter samt benign nyrekirurgi.

På Gentofte matriklen varetages al stenkirurgi samt behandling af øvrige benigne urologiske lidelser.

Sengeafsnit:

Herlev H 122 40 senge. Fortrinsvis patienter med blærecancer

Herlev H 123 33 senge. Fortrinsvis patienter med prostatacancer og nyrecancer.

Gentofte H112 og H121 33 senge. Elektive patienter. Åbent fra mandag kl 7.00 til lørdag kl. 16.00

Operation:

Herlev: 32 lejer pr. uge, hvoraf en del lejer fortsætter til kl. 18.00 med planlagte og akutte operationer.

Der er kun begrænset åben kirurgi, idet alle radicale prostatatectomier, cystectomier og mange partielle/totale nefrectomier foregår robotassisteret.

Binyrekirurgi for hele regionen foregår her.

Transurethrale indgreb.

Gentofte: 20 lejer pr. uge

Der foretages stenbehandling på alle niveauer PNL, ECIRS, RIRS, ureteroskopisk og ESWL.

Transurethrale indgreb.

Scrotale indgreb.

Mikrokirurgi, indsættelse af penisproteser, artificiel sphinkter, sacralnerve stimulator foregår på specialist niveau.

Ambulatorium:

Herlev: 50-55 amb. spor pr. uge

Derudover Ultralyd og Sygeplejespor

I kvadrant G1 og G2 Blærecancer, hæmaturi og akut amb.

I kvadrant F1 Sekretariat og konference

I kvadrant E1 Lægekantor og sygepleje amb.

I kvadrant E2 Ekspedition

I kvadrant D1 og D2 Prostatacancer og nyrecancer

I kvadrant C1 TRUS og Prostatacancer

Gentofte: 50 amb. spor pr. uge

Derudover ESWL, TUMT og Sygeplejespor

Sten

Hæmaturi

LUTS

Andrologi

Forskningsenhed:

Opg.60 et.03. Der er tilknyttet 4 læger, 3 sygeplejerske og en bioanalytiker.

Personale:

1 adm. Overlæge, 1 professorer, 33 overlæger, 14 afdelingslæger, 14-17 hoveduddannelseslæger, 3-7 introlæger, 12 KBU læger og 1-5 uklassificerede stillinger.

Vagtbemanding:

Forvagter. KBU læger, intro læger og uklassificerede

Hverdage: 2 07.45-16.00 + 1 15.30-23 + 1 15.30-08.15 i tilstedeværelsesvagt.

Weekend: 1 09.00-17.00 + 1 16.30-08.15 (søndag morgen til 09.30) i tilstedeværelsesvagt

Bagvagt. Hoveduddannelseslæger

Hverdage: 1 07.45-16.00 + 1 15.30-23.00 i tilstedeværelsesvagt

Lørdag: 1 09.00-15.00

Weekend: 1 09.00-17.00 + 1 16.30-08.15 (søndag morgen til 09.30) i tilstedeværelsesvagt

Afdelingslæge vagt.

Hverdage: 1 07.45-16.00 + 1 15.30-08.15 (lørdag morgen til 09.30) i tilstedeværelsesvagt

Weekend: Ingen vagt

Overlæge bagvagt med tilkald fra hjemmet + 1 overlæge til stuegang lørdag.

Teamfunktion:

Alle fastansatte læger er tilknyttet et team. Hoveduddannelseslæger roterer mellem teams, således man i løbet af ansættelsen når alle teams. Introlæger skifter ligeledes mellem teams. Der er ugentlige MDT konf. i alle teams.

Blærecancer, Nyrecancer, Prostatacancer 1(kurativ behandling), Prostatacancer 2 (avanceret sygdom), Sten, LUTS/Andrologi.

1.del af hoveduddannelsen.

Fokus vil være på diagnostik og behandling af hæmaturi herunder TUR-B. Diagnostik og behandling af sten herunder fjernelse af distale uretersten. Diagnostik og udredning af prostata cancer og LUTS. TRUS. Scrotal kirurgi.

2.del af hoveduddannelse.

Fokus vil være på diagnostik og behandling af blærecancer, prostatacancer og nyrecancer herunder assistere til radical prostatactomi, og udføre nefrectomi. TURP og øvrestenkirurgi.

Urologisk Klinik D, Rigshospitalet

Urologisk klinik D på Rigshospitalet varetager for størstedelen af patienternes vedkommende højtspecialiserede funktioner indenfor urologien, idet 95% er henvist fra anden urologisk afdeling. Afdelingen varetager følgende funktioner:

prostatacancer: prostatektomi

blærecancer: cystektomi

nyrecancer: bilaterale tumores

- hos énnnyrede
- med cavatromber
- nefronbesparende RF-behandling

peniscancer: penektomi/penisbevarende operation, lymfadenektomi

retroperitoneale tumores, herunder recidiv af testiscancer

neurourologi

nyretransplantation hos voksne og børn

- donornefektomi hos levende donorer
- organudtagning hos hjernedøde

Fourniers Gangræn, kirurgisk revision og trykkammerbehandling

Derudover basisfunktion for området indre by og dele af Amager i samarbejde med FH svarende til ca. 750.000 indbyggere.

Afdelingen råder over:

- 2 sengeafsnit, med 34 senge
- 9 ambulatoriestuer, herunder 1 urodynamisk stue og 1 til cystoskopier og "små-operationer"
- 16 ugentlige operationslejer
- forskningsenhed

Indlæggelser: 3.700 årligt, 11.000 sengedage

Ambulante besøg: 22.000 årligt

Operationer (central OP): 2.500 årligt

Funktionerne varetages af 4 teams, og den uddannelsessøgende vil i løbet af HU rotere imellem alle 4, dog ikke nødvendigvis i løbet af samme ansættelse.

Vagtbemanding:

Der er 24 læger i afdelingen. Vagten er organiseret således:

- 7 forvagter m. tilstedeværelsesvagt, disse består af læger på introduktionsstillings niveau og HU-læger i første del og første halvdel af anden del.
- 11 bagvagter med tilkald, bestående af HU-læger i 3. del eller sidste halvdel af 2. del, afdelingslæger og overlæger
- 5 bag-bagvagter med tilkald, bestående af overlæger
- 1 professor

HU-læger tildeles en hovedvejleder, der afholder løbende justeringssamtaler. Der er i afdelingens program indlagt tid til dette en gang månedligt. HU-lægen placeres i vagtlaget iht. ovenstående. Individuel uddannelsesplanen lægges for den enkelte uddannelseslæge afhængigt af kompetenceniveau ved tiltrædelsen af stillingen og hvor i HU forløbet man befinder sig.

Sjællands Universitetshospital, Roskilde

Afdelingen varetager den urologiske funktion i Region Sjælland, svarende til et optageområde på 800.000.

Afdelingen varetager følgende funktioner på regionsfunktionsniveau:

Vaskulær dialyseadgangskirurgi

Avanceret nyrestensbehandling, herunder PNL, RIRS og ESWL

nyrekirurgi, herunder nefrektomi, partiel nefrektomi, nefroureterektomi og Hynes-Anderson pyeloplastik.

Afdelingen råder over moderne endourologisk udstyr, avanceret udstyr til perkutan stenbehandling og til laparoskopisk kirurgi. Afdelingen udfører robotassisteret urinvejskirurgi.

Afdelingen varetager følgende funktioner på hovedfunktionsniveau:

Transurethrale indgreb

Ureteroskopisk stenfjernelse, herunder anl/skift af stents i ureter

Penile og scrotale indgreb på børn og voksne

Udredning af prostatacancer og medicinsk behandling af prostatacancer

Udredning af blærecancer og behandling af ikke-muskelinvaderende blærecancer.

Afdelingen har funktionsområde dels på Roskilde sygehus, dels på Næstved sygehus

Roskilde sygehus

Afdelingen råder over 49 senge fordelt på 3 afsnit.

Afdelingen disponerer over 3 operationslejer dagligt samt et ugentligt leje i dagkirurgisk sektion.

Afdelingen råder over 27 lægebemandede ambulatoriespor ugentlig. Herunder et dagligt spor til udredning af prostatacancer og et dagligt spor til udredning/kontrol af blærecancer.

Næstved sygehus

Afdelingen råder dagligt over 2-3 lejer i daghospitalsregi kl 08-18

Afdelingen råder over 16 lægebemandede ambulatoriespor ugentlig, herunder 4 spor til udredning af prostatacancer og tre lægebemandede spor til udredning af blærecancer.

Vagtbemanding:

HU-læger går som hovedregel i bagvagt. I første ansættelsesforløb går man vagtfri de første to måneder og herefter indgår man i bagvagtslaget på lige fod med de andre bagvagter. I andet og tredje ansættelsesforløb indgår man i bagvagtslaget på lige fod med de andre i vagtlaget.

HU-lægerne har vagt mandag-fredag. Vagten er sammensat som dagtjeneste med efterfølgende rådighed fra bolig. Der er en overlæge i beredskabsvagt. Forvagten har tilstedeværelsesvagt med rådighed fra vagtværelse. Der er to forvagter til stede hele døgnet. Forvagtslaget består af KBU-læger og Intro-læger.

Al vagtfunktion foregår i Roskilde.

Alle hverdage er der en ekstra stuegangsgående læge i Roskilde i tidsrummet 08-18. Denne funktion dækkes af HU-læger.

HU-lægers funktion i Næstved vil overvejende være på operationsgangen, men ambulatoriefunktion kan forekomme.

Har man funktion på operationsgangen kan funktionstiden være 08-18.

Ved ansættelsen tildeles uddannelseslægen en vejleder og i fællesskab med vejlederen udarbejdes en uddannelsesplan.

Idet der refereres til Målbeskrivelsen i logbogen, tilstræbes det, at de valgte kompetencer opnås i den angivne ansættelse, som anført i Uddannelsesprogrammet.

Kliniske kompetencer He-Ge (30), RH (12), Sj (18)

Kompetence	Kompetence (tekst)	Første forløb	Andet forløb	Tredje forløb
K1	Skal kunne udrede og behandle patienter med almindeligt forekommende medfødte anomalier af urinvejene			x
K2	Skal kunne erkende og primæruudre samt viderehenvise patienter med sjældent forekommende medfødte anomalier af urinvejene			x
K3	Skal kunne udrede og behandle eller viderehenvise patienter med urinvejsinfektioner og andre inflammatoriske tilstande i urinveje	x		
K4	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med urogenitale traumer		x	
K5	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med nyretumor	x		
K6	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med blæretumor	x		
K7	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med prostata cancer	x		
K8	Skal kunne varetage udredning af og have kendskab til behandling af patienter med penis cancer		x	
K9	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med testis cancer	x		
K10	Skal have kendskab til primær udredning og visitation af patienter med binyretumor	x		
K11	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med sygdomme i scrotum	x		
K12	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med erektil dysfunktion			x
K13	Skal have kendskab til primær udredning og visitation ved mandlig infertilitet		x	
K14	Skal kunne udrede og behandle patienter med vandladningssymptomer	x		
K15	Skal udrede og behandle patienter med infravesikal obstruktion	x		
K16	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med urininkontinens			x
K17	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med neurogen vandladningsdysfunktion		x	
K18	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med enuresis			x
K19	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med hæmaturi	x		
K20	Skal kunne varetage udredning, kirurgisk og medicinsk behandling af patienter med urinvejssten	x		
K21	Skal kunne varetage primær udredning af patienter med nedsat nyrefunktion, anuri, nyreinsufficiens og polyuri	x		
K22	Skal kunne samarbejde med nefrologer om behandlingen af patienter med terminal nyreinsufficiens		x	
K23	Skal kunne varetage udredning og behandling af patienter med obstruktion af øvre urinveje	x		
K24	Skal kunne varetage udredning og behandling af urologiske problemer i forbindelse med graviditet			x
K25	Kunne redegøre for palliativ behandling ved uhelbredelig sygdom, herunder smertebehandling, palliativ kirurgi og anden palliativ symptombehandling			x

Parakliniske kompetencer (alle forløb)

Kompetence	Kompetence (tekst)	Første forløb	Andet forløb	Tredje forløb
P1	Skal kunne stille indikation for, tolke og anvende resultatet af klinisk kemiske undersøgelser	x		
P2	Skal kunne stille indikation for, udføre, tolke og anvende resultatet af billeddiagnostiske undersøgelser	x		
P3	Skal kunne stille indikation for, tolke og anvende resultaterne af klinisk fysiologiske undersøgelser	x		
P4	Skal kunne stille indikation for, tolke og anvende resultaterne af urodynamiske undersøgelser	X		
P5	Skal kunne anvende urologisk medicoteknisk udstyr	x		
P6	Skal kunne tolke og anvende cyto- og histopatologiske beskrivelser			x

Operative kompetencer

Kompetence	Kompetence (tekst)	Første forløb	Andet forløb	Tredje forløb
O1	Skal kunne udføre diagnostisk og terapeutisk endoskopi af nedre urinveje	x		
O2	Skal kunne udføre diagnostisk og terapeutisk transluminal endoskopi af øvre urinveje			x
O3	Skal kunne redegøre for diagnostisk og terapeutisk perkutan nefroskopi			x
O4	Skal kunne udføre laparoskopi og redegøre for retroperitoneoskopi			x
O5	Skal kunne foretage transrektal ultralydsvejledt prostatabiopsi	x		
O6	Skal kunne redegøre for ultralydsvejledt anlæggelse af nefrostomi		x	
O7	Skal kunne foretage indgreb på nyre og nyrepelvis			x
O8	Skal kunne foretage indgreb på ureter og redegøre for operationer til urinafledning			x
O9	Skal kunne foretage mindre indgreb på urinblæren	x		
O10	Skal kunne redegøre for og assistere til eller superviseret foretage større indgreb på urinblære		x	
O11	Skal kunne redegøre for åbne operationer på urethra	x		
O12	Skal kunne redegøre for og assistere til operationer for stress incontines	x		
O13	Skal kunne assistere til radikal prostatektomi		x	
O14	Skal kunne foretage operationer på skrotalindholdet	x		
O15	Skal kunne foretage mindre operationer på penis	x		
O16	Skal kunne redegøre for større operationer på penis		x	
O17	Skal superviseret kunne foretage mindre operationer i retroperitoneum			x
O18	Skal kunne redegøre for større operationer i retroperitoneum		x	
O19	Skal kunne redegøre for nyretransplantation og operationer på transplanterede nyrer		x	
O20	Skal under supervision kunne anlægge peritoneal-dialyse kateter			x
O21	Skal kunne foretage reoperation ved komplikationer efter urologisk operation			x
O22	Skal kunne redegøre for ESWL	x		

Kompetencer inden for de syv lægeroller (alle forløb)

Kommunikator

Kompetence	Kompetence (tekst)	Første forløb	Andet forløb	Tredje forløb
Ko1	Vejlede patienter og pårørende i beslutninger om valg af behandling	x		
Ko2	Informere patienter og pårørende om alvorlig, livstruende og/eller uhelbredelig sygdom			x

Samarbejder

Sa 1	Indgå i tværfaglige team-møder og team-samarbejde med respekt for de øvrige team-medlemmers meninger og rolle i samarbejdet og samtidig bidrage med sin egen specialespecifikke ekspertise			x

Leder/Administrator

Le1	Redegøre for sundhedsorganisationens opbygning mht patientbehandling, forskning og uddannelsesmæssige aktiviteter lokalt, regionalt og nationalt			x
Le2	Korrespondere med andre kollegaer og myndigheder, inklusive klageinstanser		x	
Le3	Udforme instrukser for arbejdsgange, vagttilrettelæggelser og behandlingsrutiner		x	
Le4	Planlægge og lede det daglige arbejde, f.eks. en team-funktion og vagtarbejdet	x		
Le5	Lede tværfaglige konferencer vedrørende patientbehandling			x
Le6	Indtage en lederrolle i akutte, kritiske situationer	x		

Sundhedsfremmer

Su1	Rådgive/undervise eksempelvis personalegrupper, myndigheder og patientforeninger			x
Su2	Rådgive patienter med nyrestenssygdom om forebyggende tiltag	x		
Su3	Rådgive patienter med recidiverende urinvejsinfektioner om forebyggende tiltag	x		
Su4	Informere og rådgive patienter med transitiocellulære neoplasier om risikofaktoren tobaksrygning	x		

Akademiker

Ak1	Vurdere brug af statistiske metoder i fx videnskabelige artikler og kunne anvende basal medicinsk statistik			x
Ak2	Undervise studenter, kollegaer og andet personale	x		
Ak3	Fremkomme med løsningsforslag efter gennemgang af relevant litteratur ved ikke almindelige kliniske problemstillinger			x
Ak4	Udarbejde en projektbeskrivelse/protokol og stå for afvikling af projektet			x
Ak5	Forberede og holde et videnskabeligt foredrag			x

Professionel

Pr1	Anvende hensigtsmæssige strategier for at opretholde og udvikle faglig kompetence, herunder anvende informationsteknologi til optimering af patientbehandling og andre aktiviteter		x	
Pr2	Anvende principperne for kvalitetssikring, kvalitetsudvikling og medicinsk teknologivurdering i dagligt arbejde		x	
Pr3	Håndtere interessekonflikter, herunder bevidst relatere til konfliktløsningsmodeller			x